

Familie Van Os

“Een paard op de Olympische Spelen, dat is nog een droom”

Hij heeft een prominente plaats gekregen in de woonkamer van de familie Van Os; De Huub van Helvoirt Bokaal die dit jaar voor het eerst werd uitgereikt aan de Dressuurpaardenfokker van het Jaar. De goedgekeurde hengsten UB40 (v.Olivi) en Davino V.O.D. (v.Hotline) en de elitemerrie Zoriana (v.Jazz) zijn de meest in het oog springende paarden in het rijtje zeer goede dressuurpaarden dat de familie aan de lopende band heeft gefokt.

De fokkerij en de paardenhouderij is voor de familie Van Os echt een familiehobby. Bij de huldiging tot Fokker van het Jaar werd dan ook de hele familie betrokken.

De basis van de fokkerij werd gelegd door Han van Os die in 1980 de anderhalf jaar oude merrie Tilucienne kocht, een dochter van Farn. In 1987 kocht hij samen met zijn zoon Ad de Doruto-merrie Diana. Met die twee merries hebben vader en zoon verder gebouwd aan hun fokkerij. Een fokkerij waarin het grootste deel van de familie Van Os een steentje bijdraagt. Tot een jaar of zeven geleden was vader Han nauw betrokken bij de hengstenkeuzes

voor de merries die van Tilucienne afstammen, voor de keuzes voor de Doruto-merrie Diana is vooral Ad vanaf het begin verantwoordelijk geweest.

Tilucienne

Ad: “De merrie Tilucienne waarvan de moeder van de volbloedhengst Erdball xx afstamde, bracht eerst vooral springpaarden. Ze was zelf ook vooral een springmerrie die niet heel bijzonder kon

bewegen. Wel gewoon goed, vooral van achteren, maar niet dat je zegt van ‘wow’. We hebben er vijf springpaarden uit gefokt waaronder een aantal Jaspers. Dat leverde een derde-bezichtigingshengst en een tweede-bezichtigingshengst op en twee keurmerries waaronder één van Thorwald. Op een bepaald moment kozen we voor de dressuurhengst Michelangelo. Wij waren met zes kinderen waarvan er vier paardreden. En alle

Nicole Rietman-Reijn

Zoriana elite (Jazz x Poriana keur preferent sport-dressuur v. Juventus) is één van de paradepaardjes van de fokkerij van de familie Van Os.

vier reden ze dressuur. Zelf heb ik ook Z2 gereden. Vandaar dat mijn vader, die altijd al een enorme liefhebber van sterk bewegende paarden was, dressuurhengsten is gaan gebruiken." De merrie die daaruit kwam is Kilucienne, de moeder van de goedgekeurde hengsten Davino en UB40. Kilucienne is de enige rechtstreekse nakomeling die de familie Van

elitemerrie Bowy O die 86,5 punten scoorde in de IBOP-proef." "De fokkerij van de Kilucienne probeer ik zoveel mogelijk Jazz- en Krack-vrij te houden. Ik denk dat deze merrie genoeg interessant bloed voert om een goedgekeurde hengst uit te fokken. Dat is wel altijd een fokdoel van ons. Maar ons ultieme fokdoel is eigenlijk om eens een keer iets

een paard en zij wilde graag Joost-bloed, maar ik vond dat we ook even naar die Doruto-merrie moesten gaan kijken. Dat hebben we gedaan en mijn vader kocht haar zonder te weten of mijn nichtje haar echt wel wilde hebben. Ze had de merrie wel gezien, maar vond de aftekening niet mooi. Ze had twee half witte benen aan dezelfde kant. Mijn vader heeft haar veertien dagen bedenktijd gegeven. Als ze de merrie niet wilde, zou mijn vader haar zelf houden. En zo is het ook gegaan. Wij waren daar heel blij mee, het is de stammoeder geworden van onze tweede merrielijn."

Het eerste veulen dat Diana bracht was van Belisar, het hengstveulen Heraut. Hij werd in 1992 aangewezen voor het verrichtingsonderzoek. Hij is uiteindelijk niet goedgekeurd, omdat zijn sperma niet goed was. Dat was voor de familie een behoorlijke teleurstelling. Ad: "Ja, dat kun je wel zeggen. Ik zat toen in Albertville op de Olympische Spelen naar het schaatsen te kijken. Toen ik het telefoontje kreeg ben ik op de trein gestapt en naar huis gegaan." Heraut werd vervolgens door de zus van Ad, Gerjanne, naar de klasse Z2 gereden

"De fokkerij van Kilucienne probeer ik zoveel mogelijk Jazz- en Krack-vrij te houden."

Os nog heeft van Tilucienne. "Maar dat is ook wel de beste merrie die Tilucienne heeft gebracht. Zelf was ze als driejarige een UTV-merrie en ze heeft het tot de Z2 met acht winstpunten gebracht. Ze bracht twaalf veulens waaronder de twee goedgekeurde hengsten. Verder bracht ze onder andere van Juventus een Lichte Tour-paard en van Fürst Heinrich de

op de Olympische Spelen te hebben lopen. Maar dat is moeilijker te realiseren dan een goedgekeurde hengst. Je bent daarbij van veel meer factoren afhankelijk dan alleen van je eigen fokkerij."

Diana

"Diana had ik in de Hoefslag zien staan. We waren voor een nichtje op zoek naar

Elitemerrie Bowly O (Fürst Heinrich uit Kiluciënne van Michelangelo) wordt in de sport uitgebracht door Gerjanne van Os.

en is uiteindelijk naar Amerika verkocht. Twee jaar na de dekking door Belisar werd gekozen voor Rubinstein I. Een gewaagde keuze. Ad: "Dat paard was pas drie jaar oud toen wij hem al gebruikten, maar achter Rubinstein I zat toen al heel veel prestatie. Er kwamen al drie of vier paarden met dat bloed op Grand Prix-niveau uit. Het betekende wel wat werk voor mijn vader, want Rubinstein stond in Geesteren wat voor ons wel heel ver weg was. Mijn vader was boer en ging na het melken weg om even de merrie weg te brengen en kwam dan 's nachts laat terug. Dat waren hele ritten." Die dekking met Rubinstein I resulteerde in de geboorte van de keur preferente prestatie en sport-dressuur merrie Koriana die door Gerjanne werd uitgebracht in de Z-dressuur en waar Van Os de fokkerij van Diana mee voortzette. Na Koriana bracht Diana van Donnerhall het naar Amerika verkochte Lichte Tour-paard Lightsome. In totaal bracht ze twaalf veulens, bijna allemaal goede tot zeer goede dressuurpaarden.

Koriana en Zoriana

Van Lancet bracht Koriana het Lichte

Tour-paard Rhapsody van Imke Schellekens-Bartels. Rhapsody werd verkocht naar Costa Rica. Tevens bracht zij van Jazz de tweede-bezichtigingshengst Hunter Douglas Uno die eveneens onder Imke in de Lichte Tour loopt.

Ad: "Een van de merries die we uit Koriana hebben is een dochter van Juventus, de keur preferent sport-dressuurmerrie Poriana. Zij is de moeder van de Jazzmerrie Zoriana." Deze speciale elitemerrie liep mee in de finale op de Nationale Merriekeuring in 2007 en werd daar derde. Tevens legde ze in dat jaar een fantastische IBOP-proef af met een score van 90 punten en een 10 voor haar draf. In 2008 liep ze mee in de finale van de Pavo Cup onder Gerjanne. Ad: "Zoriana is het paradepaardje van de fokkerij van Diana. Via embryotransplantatie krijgen we komend jaar twee veulens van haar. Afgelopen jaar heeft ze ons op die manier drie veulens gebracht."

Met z'n allen

De fokkerij en de paardenhouderij is voor de familie Van Os echt een familiehoobby die gecombineerd wordt met werk en

opleiding. Bij het woonhuis van het gezin van Ad en Arianne staan negen paarden en daar komen straks nog vier tweeënhalf-jarigen bij. Die staan nu nog op de boerderij bij de broer van Ad, maar die moeten in de winter plaatsmaken voor de fokmerries. Hoe krijgt de familie al het werk met de paarden gedaan? Ad: "Met z'n allen, anders lukt het niet. Ik werk in de staalbouw van 's morgens half zeven tot 's middags half drie. Daarna ga ik met de paarden beginnen. Arianne voert 's morgens. De oudste dochter, Joanneke (18), rijdt iedere dag één paard, Don Johnson. Voor haar is dat genoeg, zij ziet het echt als een hobby. Maar de tweede dochter Tessa (15) wil echt in de paarden verder. Zij heeft afgelopen zomer doorgebracht op de stal van Coby van Baalen en rijdt nu drie paarden waaronder Zoriana. Samen hebben ze ook al paarden zadelmak gemaakt." Zoriana en Bowly O zijn de enige fokmerries die ook in de sport worden uitgebracht. Ook de tweelingbroer van Tessa, Jorg, draagt zijn steentje bij. Hij rijdt niet, maar helpt met het voeren en longeren en ziet voor zichzelf een toekomst weggelegd in de fokkerij en het

keuringsklaar maken van jonge paarden. Dat de fokmerries niet bij de familie aan huis staan is iets wat ze in de toekomst graag anders zouden zien. “Zeker in de tijd dat de veulens geboren worden, is het wel pittig om 's nachts op de fiets naar de stal te moeten waar de merries staan om dan te ontdekken dat het loos alarm is en weer terug te fietsen. Dat is vaak nachten achter elkaar gebeurd en dan vaak twee keer in een nacht. En na een vijfde nacht zonder alarm staat er dan ineens een veulen bij. Maar je kunt je het risico niet veroorloven om niet te gaan. Eigenlijk zouden we moeten verhuizen naar een plek met meer ruimte. We zijn niet aan het zoeken, maar houden onze oren en ogen wel open voor het geval zich een mogelijkheid voordoet. In ieder geval wil ik nu gaan werken met het systeem waarbij een chip in de vulva wordt gebracht, dat zal al voor wat meer rust zorgen”, aldus Ad.

Spijt

UB40 was de eerste hengst die de familie Van Os goedgekeurd kreeg. “De hengst was toen nog van onszelf. We hebben hem zelf klaargemaakt voor de keuring. Dat is eigenlijk onze grootste hobby. Natuurlijk is iedere geboorte ook bijzonder, maar paarden uit de wei halen en keu-

ringsklaar maken vinden wij het leukste aan de paardenhouderij. Je ziet de paarden in zo'n korte tijd zo enorm veranderen. Behalve de opfok - dat doet een bedrijf in Zeeland - doen we hier echt alles zelf. Voor die opfok hebben wij gewoon niet genoeg ruimte. We halen ze op als ze tweeënhalf jaar oud zijn en dan beginnen we er zo langzamerhand mee.”

“Paarden keuringsklaar maken vinden wij het leukste aan de paardenhouderij.”

Niet alleen werd UB40 goedgekeurd, Van Os had hem aangeboden voor de veiling en daarin was hij goed voor het hoogste bedrag. Ad: “Hij kwam nog een keer langs voor de laatste ereronde als duurst verkochte hengst en toen werd ‘Simply the best’ van Tina Turner gespeeld. Dat was wel even een emotioneel moment. De familie was blij met de goedkeuring en met de goede verkoop. Toch hadden ze even een moment van spijt over de verkoop. Ad: “We zaten op de Pavo Cup

te wachten totdat hij in de ring zou komen. Toen kregen we het bericht dat hij niet zou komen, omdat hij naar Amerika zou vertrekken. Daar baalden we even van, eigenlijk kun je het niet echt spijt noemen. Want als we hem destijds niet verkocht hadden, was het voor ons misschien allemaal wel heel anders gelopen. Maar het heeft er wel toe geleid dat we ervoor

gekozen hebben om Davino niet te verkopen. We zouden het heel zonde vinden als hij ook naar het buitenland zou vertrekken. We willen graag dat dit Jazz- en Krack-vrije bloed bewaard blijft voor de Nederlandse fokkerij.” De familie verheugde zich op de deelname van Davino aan de hengstcompetitie, maar dat zit er dit jaar niet in voor de hengst. “Hij heeft last van een hoefscheur. Achteraf blijkt dat hij daar ook al last van had voor de Pavo Cup. Hij heeft een periode rust gehad, maar niet lang genoeg om zo'n scheurtje te kunnen genezen. Dat hij die heeft, werd duidelijk nadat we een scan hadden laten maken. Heel jammer want hij deed het totdat hij weer last kreeg van deze blessure echt super. Maar we zijn te zuinig op hem om hem te vroeg weer op te pakken. Hij moet zeker goed zijn voordat we hem weer aan het werk zetten.”

Totaalplaatje

Wat ziet de familie als haar grootste foksucces? “Eigenlijk dat we een totaalplaatje hebben. Dat we keer op keer goede dressuurpaarden hebben gefokt, waarbij de twee goedgekeurde hengsten er natuurlijk wel uitspringen samen met de Jazz-merrie. En dat onze dochter daar nu op zit, daar genieten we elke dag van. Toen wij gehuldigd werden als Fokkers van het Jaar reed Tessa haar voor het eerst buiten ons eigen terrein in een show. Arianne: “Toen hadden we allebei wel even een brok in onze keel.”

Ezorian ster (Lord Leatherdale uit Zoriana v.Jazz) wordt door dochter Tessa (links) gereden, de hengst Don Johnson (Johnson x Koriana v.Rubinstein I) is onder het zadel bij haar zus Joanneke (rechts). Broer Jorg draagt ook zijn steentje bij in de paardenhouderij van de familie.